

1. Czy firma prowadząca działalność (płacą ZUS) w zakresie ogrodnictwa, pielęgnacji zieleni, architektury krajobrazu, projektowania terenów zielonych może ubiegać się o pomoc w ramach rozwijania działalności gospodarczej. Planuje zakupić np. narzędzia ogrodnicze czy kosiarki.

Zgodnie z § 8 rozporządzenia wykonawczego „Pomoc na operacje w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a-c nie przysługuje, jeżeli działalność gospodarcza będąca przedmiotem tej operacji jest sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako:

1) działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach (...)”

Wobec powyższego kluczowe wydaje się być jednoznaczne określenie, czy PKD pod którym/którymi jest prowadzona działalność gospodarcza wpisuje się w w/w grupę. W pytaniu nie wskazano konkretnego kodu PKD, a więc trudno jest udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Nie doprecyzowano także, w ramach którego kodu PKD potencjalny wnioskodawca będzie starał się o przyznanie pomocy.

Ponadto zgodnie z § 7 ust.1 pkt 1 „Podmiot w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz nadal wykonuje tę działalność”.

W związku z powyższym należy ocenić, czy do prowadzonej działalności gospodarczej mają zastosowanie przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w innej sytuacji operacja nie będzie podlegała wsparciu w ramach PROW 2014-2020.

Reasumując pomoc może być przyznana jeżeli działalność prowadzona przez potencjalnego wnioskodawcę nie podlega wyłączeniu przedmiotowemu (§ 8), wnioskodawca spełnia kryteria dostępu zawarte w rozporządzeniu (w tym przepisy zawarte § 7 ust.1 pkt 1) w , a realizacja operacji jest uzasadniona ekonomicznie.

2. Czy jest górna granica dochodów dla osób już zatrudnionej, która chce założyć działalność?

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z późn. zm. nie przewiduje ograniczeń w tym zakresie.

3. Czy osoba mająca umowę o pracę, która jest członkiem Zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą może ubiegać się o pomoc w zakresie Podejmowania działalności gospodarczej ?

Zgodnie z par. 5 ust 1 pkt 1 lit b rozporządzenia wykonawczego pomoc na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana jeżeli „podmiot w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do CEIDG i nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie”.

Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Członek Zarządu nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu w/w ustawy, nie jest więc podmiotowo wykluczony z możliwości ubiegania się o przyznanie pomocy na podejmowanie działalności gospodarczej.

4. Czy zakup Food trucka z przeznaczeniem do sprzedaży jedzenia może być kosztem kwalifikowalnym w zakresie Rozwijania lub Podejmowania działalności gospodarczej?

Za koszt kwalifikowalny, co do zasady można uznać koszt zakupu Food-trucka. Niemniej jednak zakup Food-trucka będzie uznany za kwalifikowalny w sytuacji gdy jego zakup będzie uzasadniony zakresem rzeczowym operacji, niezbędny do osiągnięcia jej celu, racjonalny, a biznesplan będzie potwierdzał, że operacja jest ekonomicznie uzasadniona.

5. Czy Food truck podlega wsparciu finansowemu w ramach funduszy? Jest to działalność, którą w każdej chwili można prowadzić poza terenem LGD, a co za tym idzie mieszkańcy LGD nie zawsze będą mogli z niej korzystać. Czy sam Food truck jest traktowany jako pojazd specjalny?

Odpowiedź na pierwszą część pytania zawarto powyżej. Rozporządzenie wykonawcze nie wprowadza ograniczeń dotyczących możliwości świadczenia usług także poza terenem LSR. Operacje realizowane w ramach LSR powinny wykorzystywać lokalne zasoby: surowce, miejscową infrastrukturę, lokalizację (położenia geograficzne), dziedzictwo, potencjał mieszkańców.

Odnosząc się zaś do kategorii pojazdu to powinna być określona na podstawie informacji zawartych w stosownych dokumentach homologacyjnych oraz wpisie w dowodzie rejestracyjnym. SW (Dep. Funduszy Europejskich) nie jest instytucją, która powinna wydawać opinię dotyczącą klasyfikacji pojazdów, gdyż nie jest to w jego kompetencjach.

6. Zwracam się z prośbą o rozstrzygnięcie kwestii dotyczącej zaliczenia do kosztów „kwalifikowalnych” zakupu środków transportu/pojazdu do przewozu osób w zakresie pomocy przyznanej na rozwój działalności gospodarczej. Czy ogólny zapis przy ustaleniu wysokości pomocy koszty zakupu środków transportu uwzględnione są w wysokości nieprzekraczającej 30 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszone o koszty ogólne (§ 2 ust. 1 pkt 2 lit. a Rozporządzenia LSR – stosuje się w sytuacji podmiotów prowadzących wyłącznie działalność przewozową (osób, towarów, transport specjalistyczny) i środek transportu jest głównym lub jedynym „narzędziem” do prowadzenia działalności o takim charakterze? Pragniemy jednocześnie przypomnieć, że § 8 Rozporządzenia LSR, określający rodzaje działalności gospodarczej wg PKD, którym nie przysługuje pomoc (m.in. działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach, górnictwo i wydobywanie, działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie, transport lotniczy i kolejowy itd...) nie wymienia w tym zestawieniu branży transportowo-przewozowej.

Zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego „Przy ustaleniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględnione w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, a koszty zakupu środków transportu – w wysokości nieprzekraczającej 30 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych, pomniejszonych o koszty ogólne”. Powyższy zapis ma zastosowanie w przypadku operacji innych niż określone § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia wykonawczego, brak jest jakiegokolwiek odstępstwa od stosowania niniejszego limitu, w zależności od rodzaju działalności. Pozostałe kwestie poruszone w niniejszym pytaniu są niezrozumiałe, w sytuacji gdy odpowiedź Instytucji Wdrażającej jest niewystraszająca, proszę o bardziej czytelne przedstawienie wątpliwości.

7. W kosztach kwalifikowalnych znajdują się koszty „najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości” – pytanie na jaki okres czasu wnioskodawca może założyć tego typu koszty?

W w/w pytaniu nie wskazano jakiego zakresu operacji dotyczy wątpliwość. Co do zasady na etapie wniosku o płatność przedkładane są dokumenty księgowe za usługi już zrealizowane, a sam wniosek o płatność (ostateczną) jest składany już po zrealizowaniu zakresu rzeczowego np. faktura za najem Sali na potrzeby szkolenia.

W tym miejscu należy podkreślić fakt, że § 17 rozporządzenia wykonawczego nie obejmuje kosztów bieżących. Stosownie do art. 61 rozporządzenia 1305/2013 kosztami bieżącymi są: koszty operacyjne; koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z kształtowaniem wizerunku, koszty finansowe lub koszty związane z tworzeniem sieci kontaktów. Koszty związane z najmem, dzierżawą maszyn, wyposażenia lub nieruchomości ponoszone w ramach prowadzonej działalności gospodarczej np. wynajem powierzchni biurowej stanowią koszty bieżącego utrzymania przedsiębiorstwa (koszty operacyjne), a więc nie mogą stanowić kosztów kwalifikowalnych.

8. *Czy w przypadku premii na otwarcie działalności część środków może zostać przeznaczona na promocję i reklamę (ogłoszenia w mediach, billboardy, tablice informacyjne)?*

W nawiązaniu do powyższego informuję, że § 17 rozporządzenia wykonawczego nie obejmuje kosztów bieżących. Stosownie do art. 61 rozporządzenia 1305/2013 kosztami bieżącymi są: koszty operacyjne; koszty personelu, koszty szkoleń, **koszty związane z kształtowaniem wizerunku**, koszty finansowe lub koszty związane z tworzeniem sieci kontaktów.

9. *Czy osoba, która 5 lat temu otrzymała dotację z Urzędu Pracy na otwarcie działalności może teraz starać się o środki z PROW na otwarcie innej działalności? Ta poprzednia działalność została zamknięta 2,5 roku temu?*

Zgodnie z par. 5 ust 1 pkt 1 lit b rozporządzenia wykonawczego pomoc na operacje z zakresu podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana jeżeli „podmiot w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do CEIDG i nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie”.

10. *Czy planowane jest opublikowanie formularza biznesplanu w formacie excel ze względu na konieczność wyliczenia poszczególnych wskaźników np. wartość NPV?*

Z informacji przekazanych przez ARiMR wynika, że planuje się stworzenie formularza biznesplanu w formie, która umożliwi wyliczenie poszczególnych wskaźników.

11. *Czy instytucja kultury (Gminny Ośrodek Kultury, Centrum Kultury), która prowadzi działalność gospodarczą, ale nie posiada wpisu do CEIDG można ubiegać się o uzyskanie pomocy w ramach działania :rozwój przedsiębiorstw?*

Z treści rozporządzenia wykonawczego wynika, że o środki na rozwój działalności gospodarczej może ubiegać się podmiot, który w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy **ustawy o swobodzie działalności gospodarczej** oraz nadal wykonuje tę działalność (§ 7 ust pkt 1). W związku z powyższym brak wpisu do CEIDG dyskwalifikuje w/w podmiot z możliwości ubiegania się o środki w ramach rozwijania działalności gospodarczej.

12. Czy spółdzielnia socjalna posiadająca osobowość prawną, która została złożona przez osoby fizyczne może ubiegać się o uzyskanie pomocy w ramach działania: Działalność centrów przetwórstwa lokalnego?

Pomoc jest przyznawana m.in. na operację w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność poprzez tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, w których jest wykonywana działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzenia tej żywności na rynek, jeżeli podstawą działalności wykonywanej w tym inkubatorze jest przetwarzanie żywności oraz:

- podmiotowi nie została dotychczas przyznana pomoc na operacje w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a lub c rozporządzenia, której przedmiotem jest działalność gospodarcza sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja art. spożywczych lub produkcja napojów,

- operacja zakłada korzystanie z infrastruktury inkubatora przetwórstwa lokalnego przez podmioty inne niż ubiegający się o przyznanie pomocy.

Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy będzie spełniał wyżej przywołaną definicję **przedsiębiorstwa spożywczego**, przy uwzględnieniu innych wymagań wynikających z powszechnie obowiązującego w Polsce prawa – będzie mógł uzyskać wsparcie na tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych.

13. Czy kosztem kwalifikowalnym w ramach organizowanych konkursów naborów wniosków będzie zakup nieruchomości?

W zapisach § 17 w katalogu kosztów kwalifikowalnych nie uwzględniono kosztów związanych z zakupem nieruchomości. Istnieje jedynie możliwość włączenia do kosztów kwalifikowalnych operacji wartości wkładu rzeczowego, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 (poza zakresem określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit a).

14. Czy w ramach zrealizowanej inwestycji związanej z przyznaniem pomocy na działanie: Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej lokalnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, w tym z wykorzystaniem lokalnych zasobów można uzyskać zarobek do wysokości kosztów utrzymania tej inwestycji?

W zakresach operacji, w których jest mowa o tworzeniu ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury samo brzmienie sugeruje, że są to operacje niekomercyjne. Jednym z załączników do wniosku o przyznanie pomocy jest tabela w której oblicza się wartość bieżącą netto. Tabela pozwala określić czy operacja nie ma charakteru komercyjnego. W przypadku, gdy zaktualizowana wartość netto (NPV) operacji jest niższa od 25% wartości całkowitych kosztów operacji, to operacja nie generuje znacznego dochodu netto. W przypadku, gdy zaktualizowana wartość netto (NPV) operacji jest równa lub wyższa od 25% wartości całkowitych kosztów operacji, to operacja generuje znaczny dochód netto. W tym przypadku pomoc na operację nie może zostać przyznana.

15. W myśl rozporządzenia dot. 19.2 ograniczenie co do rolników stosuje się w przypadku ubiegania się przez nich o wsparcie na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej

(możliwy zakres o przetwórstwo spożywcze i produkcja napojów). W przypadku rozwoju działalności gospodarczej warunkiem jest aby podmiot ubiegający się o pomocy wykonywał działalność gospodarczą do której stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Wobec działalności rolniczej przepisów tejże ustawy nie stosuje się, co jest oczywiste, ale pozarolnicza działalność gospodarcza (prowadzona przez rolnika ubezpieczonego na tzw. podwójnym KRUS) pod przepisy ustawy o swobodzie gospodarczej polega.

Przykład:

Rolnik ubezpieczony w KRUS prowadzi równocześnie działalność – sklep spożywczy w ramach, którego odprowadza podatek dochodowy oraz zatrudnia jednego pracownika (jest zgłoszony jako płatnik składek ZUS).

Czy taka sytuacja jest dopuszczalna, proszę o rozstrzygnięcie powyższej kwestii?

W przypadku operacji polegającej na rozwijaniu działalności gospodarczej, pomoc jest przyznawana, jeżeli zostaną spełnione warunki określone w § 7 rozporządzenia. W świetle przywołanego powyżej rozporządzenia, nie ma ograniczenia w możliwości ubiegania się o wsparcie na rozwój działalności gospodarczej przez podmiot, który podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników, jeżeli spełnione zostaną pozostałe warunki ubiegania się o wsparcie (w tym operacja będzie uzasadniona ekonomicznie, a działalność gospodarcza będzie prowadzona na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

16. Jeśli spółka, bądź przedsiębiorstwo posiada kod PKD i chce rozwinąć działalność, ale w ramach innego kodu PKD (nowy kod PKD, a nie pokrewny do głównego) to czy może się starać o wsparcie – rozwój działalności gospodarczej?

Pomoc na operację w zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia może zostać przyznana na realizację inwestycji w zakresie:

- rozszerzenia przez przedsiębiorcę dotychczasowej działalności od dodatkowy kod PKD (np. przedsiębiorca prowadzi działalność produkcyjną w branży spożywczej, a w ramach realizacji operacji zamierza uruchomić „nową” działalność w obszarze np. doradztwa dla producentów rolnych
- zwiększenie intensywności działalności w ramach dotychczasowego kodu PKD (np. przedsiębiorca prowadzi działalność produkcyjną w branży spożywczej, a w ramach realizacji operacji zamierza zakupić i uruchomić dodatkową linię produkcyjną).

W związku z powyższym, pomoc na rozwijanie działalności gospodarczej może zostać przyznana na operację zakładającą inwestycję w „w ramach dotychczasowego kodu PKD”. W takim przypadku podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy powinien wykazać w biznesplanie m.in., że inwestycja będzie uzasadniona ekonomicznie, tj. planowane nakłady inwestycyjne zostaną zrównoważone przez przyrost przychodów w ramach dotychczasowej działalności.

Ponadto określony poprzez kod PKD we wniosku o przyznanie pomocy zakres działalności musi wskazywać na związek z zakresem realizowanej operacji. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy prowadzi działalność obejmującą kilka kodów PKD w polu wpisuje ten kod, który najpełniej odpowiada zakresowi operacji.

17. W sytuacji, gdy beneficjentem jest spółka, gdzie 100 % udziału posiadania gminy, bądź gminna spółdzielnia socjalna, to czy te jednostki mogą starać się o wsparcie w ramach działania rozwój działalności gospodarczej? Jak traktować poziom dofinansowania? Czy tak jak dla przedsiębiorstw (w naszym przypadku 60 %), czy jak dla JST (63,63 %). Jaka kwota wsparcia

będzie obcinana z budżetu LSR – wnioskowana kwota, czy pełna kwota z wkładem własnym, tak jak w przypadku wniosków składanych przez JST?

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, sektor finansów publicznych tworzą:

- 1) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
- 3) jednostki budżetowe;
- 4) samorządowe zakłady budżetowe;
- 5) agencje wykonawcze;
- 6) instytucje gospodarki budżetowej;
- 7) państwowe fundusze celowe;
- 8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 9) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 10) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;
- 11) uczelnie publiczne;
- 12) Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;
- 13) państwowe i samorządowe instytucje kultury;
- 14) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

Dla wyżej wymienionych podmiotów, pomoc na operację w zakresie innym niż określony w §2 ust.1 pkt 2 lit. a jest przyznawana w wysokości 63,63 % kosztów kwalifikowalnych. Natomiast dla podmiotów wykonujących działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, poziom dofinansowania wynosi nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowalnych.

18. Czy osoba niepracująca (np. bezrobotna) otwierająca działalność gospodarczą (po raz pierwszy), korzysta z dobrodziejstwa preferencyjnego poziomu ZUS (ok 400 zł) spełnia warunek pełnego opłacania ZUS?

Rozporządzenie wykonawcze nie przewiduje ograniczeń w zakresie preferencyjnego poziomu składek ZUS, w ramach operacji polegających na podjęciu działalności gospodarczej. Zgodnie z rozporządzeniem środki są przyznawane na operację, która zakłada podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, i jej wykonywanie do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, oraz:

- a) zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub
- b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

19. Czy osoba pracująca, zatrudniona na umowę o pracę na pełen etat, która chce otworzyć działalność gospodarczą (po raz pierwszy) ma możliwość korzystania z obniżonego poziomu

ZUS i czy wtedy spełnia warunek pełnego opłacania składek ZUS wymaganego w wytycznych? Mamy osoby, dla których jest to bardzo istotna rzecz, gdyż ktoś kto pracuje i prowadzi działalność gospodarczą płaci tylko ubezpieczenie zdrowotne. Tutaj jest kwestia przy otwarciu działalności dodatkowego zgłoszenia się do ubezpieczenia ZUS i czy może w takim wypadku korzystać z obniżonego (preferencyjnego) poziomu ZUS i czy to będzie respektowane. Mamy również osoby, które chcą zrezygnować z pracy i wtedy tylko opłacać składki ZUS na obniżonym poziomie, tutaj pada pytanie czy jest jakiś wymagany okres „kiedy należy nie pracować”?

Odnosząc się do kwestii dotyczącej preferencyjnego poziomu składek ZUS dla podmiotów podejmujących po raz pierwszy działalność gospodarczą, odpowiedź znajduje się w pytaniu powyżej.

Odnosząc się do kwestii opłacania wyłącznie składek zdrowotnych z tytułu prowadzonej działalności (ze względu na równoczesne zatrudnianie) informuję, że zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym środki są przyznawane na operację, która zakłada podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, i jej wykonywanie do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, oraz:

- a) zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub
- b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Reasumując sytuacja zaprezentowana w pytaniu nie jest prawidłowa, przy założeniu że wnioskodawca nie utworzy miejsca pracy.

20. *Czy przy działaniu na otwarcie działalności gospodarczej wymagany jest minimalny okres zameldowania, zamieszkania?*

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a-c rozporządzenia wykonawczego o pomoc może ubiegać się podmiot będący osobą fizyczną jeżeli jest obywatelem państwa członkowskiego UE, jest pełnoletnia oraz **ma miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR**. Zapis ten nie wprowadza ograniczeń w dostępie do pomocy w ramach podejmowania działalności gospodarczej związanych z okresem zameldowania/zamieszkania na obszarze LSR. Niemniej jednak na etapie składania wniosku o przyznanie pomocy konieczne jest dostarczenie dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania w formie dowodu tożsamości (jeżeli zawiera adres) lub Zaświadczenia z Ewidencji Ludności.

21. *To jest bardziej kwestia upewnienia się, na dzień składania wniosku na premię wykazujemy miejsce zameldowania, natomiast miejsce prowadzenia działalności gospodarczej będzie wskazywane na etapie umowy – tutaj pytanie czy to miejsce prowadzenia działalności pokazuje Beneficjent przed podpisaniem umowy czy też po podpisaniu umowy na etapie otwarcia działalności gospodarczej, a tak naprawdę na etapie składania wniosku o płatność zaliczkową.*

Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o przyznanie pomocy, wnioskodawca zobowiązany został do dostarczenia dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania w formie dowodu tożsamości (jeżeli zawiera adres) lub Zaświadczenia z Ewidencji Ludności. W biznesplanie, musi zawrzeć informację o planowanym miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, który jest weryfikowany poprzez dostarczenie wraz z wnioskiem o płatność pierwszej transzy zaświadczenia o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

22. Czy przedsiębiorca (osoba fizyczna lub prawna) może złożyć wniosek na infrastrukturę turystyczną, rekreacyjną jeżeli będzie miała ona charakter niekomercyjny i ogólnodostępny.

Zgodnie z § 11 rozporządzenia pomoc na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 5 i 6 jest przyznawana jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej. Katalog Wnioskodawców został określony w § 3 ust. 1. Ponadto niniejsze pytanie powinno być najpierw przeanalizowane przez LGD, pod kątem czy w/w zakres operacji wpisuje się w LSR.

23. Czy organizacja pozarządowa nie prowadząca działalności gospodarczej może złożyć wniosek na inkubator kuchenny? Zgodnie z kartą weryfikacji zgodności z PROW „wspierane inkubatory przetwórstwa lokalnego produktów rolnych są/będą to przedsiębiorstwa spożywcze w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002”. Wyrażenie „są/będą” wskazuje, że na moment składania wniosku o dofinansowanie wnioskodawca nie musi być przedsiębiorstwem spożywczym. Jeżeli tak, to kiedy najpóźniej musi stać się takim przedsiębiorstwem?

Katalog beneficjentów mogących uzyskać dofinansowanie w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi (...) został określony w rozporządzeniu wykonawczym o LSR. Dokument ten nie zawiera żadnych wykluczeń z możliwości ubiegania się o przyznanie pomocy w odniesieniu do formy prawnej przedsiębiorstwa, które będzie tworzyło albo rozwijało inkubator przetwórstwa lokalnego. Podmiot, który ubiega się o przyznanie pomocy w tym zakresie musi być podmiotem, który zgodnie z przyjętą formą działalności może legalnie prowadzić działalność polegającą na udostępnianiu powierzchni/infrastruktury/linii technologicznych tego inkubatora podmiotom zewnętrznym. W związku z tym najbardziej transparentną postacią podmiotu prowadzącego inkubator przetwórstwa lokalnego jest osoba prawna prowadząca działalność gospodarczą, choć przepisy rozporządzenia o LSR nie wykluczają możliwości przyznania pomocy również innemu podmiotowi. Odnosząc się do drugiej części pytania, informuję, iż pomoc przyznawana jest w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów, w związku z czym podmiot starający się o jej przyznanie musi być przedsiębiorstwem spożywczym bądź stać się nim w toku realizacji operacji.

24. Czy w ramach zakresu „tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych” możliwa jest realizacja operacji polegająca na utworzeniu inkubatora poprzez zakup mobilnej tłoczni soków oraz zatrudnienie pracownika?

Pomoc jest przyznawana m.in. na operację w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność poprzez tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, w których jest wykonywana działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzenia tej żywności na rynek, jeżeli podstawą działalności wykonywanej w tym inkubatorze jest przetwarzanie żywności oraz:

- podmiotowi nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a lub c rozporządzenia, której przedmiotem jest działalność gospodarcza sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja art. spożywczych lub produkcja napojów,

- operacja zakłada korzystanie z infrastruktury inkubatora przetwórstwa lokalnego przez podmioty inne niż ubiegający się o przyznanie pomocy.

Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy będzie spełniał wyżej przywołaną definicję **przedsiębiorstwa spożywczego**, przy uwzględnieniu innych wymagań wynikających z powszechnie obowiązującego w Polsce prawa – będzie mógł uzyskać wsparcie na tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych.

25. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 roku, w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, §2 ust. 1 pkt 6, pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie budowy lub przebudowy ogólnodostępnej lub niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej, natomiast jednym z celów LSR jest: „Wzbogacenie oferty czasu wolnego w zakresie sportu i rekreacji” – wskaźnik: liczba wybudowanych/wyremontowanych/wyposażonych obiektów sportowych i/lub rekreacyjnych, czy operacja polegająca na budowie, lub wyposażeniu boiska sportowego, zakupu trybun itp. (typowe obiekty sportowe), będzie mogła zostać objęta wsparciem w ramach LSR – PROW 2014-2020?

Zgodnie z Wytyczną MRiRW nr 2/1/2016 w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatyw LEADER” objętego PROW 2014-2020 Lokalne Grupy Działania przed przystąpieniem do wyboru operacji powinny dokonać wstępnej oceny wniosków o przyznanie pomocy, w tym zobowiązane są do oceny wniosków o przyznanie pomocy, w tym oceny zgodności operacji z LSR.

26. Jeśli osoba fizyczna zakłada działalność gospodarczą, to zgodnie z przepisami ZUS, przez pierwsze 2 lata płaci preferencyjne składki ZUS. Czy starając się o środki w ramach LSR, osoba pracująca zawodowo (np. ½ etatu bądź pełny etat), zakładająca działalność gospodarczą, również ma możliwość opłacania przez 2 lata pomniejszonych składek ZUS (tj. 30% min. krajowego wynagrodzenia w danym roku), czy musi płacić pełny ZUS? Przy założeniu, że będzie traktowana jako samozatrudnienie.

Rozporządzenie wykonawcze nie przewiduje ograniczeń w zakresie preferencyjnego poziomu składek ZUS, w ramach operacji polegających na podjęciu działalności gospodarczej. Zgodnie z rozporządzeniem środki są przyznawane na operację, która zakłada podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, i jej wykonywanie do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, oraz:

- a) zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub
- b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

27. *W ramach operacji polegającej na zakładaniu działalności czy na rozwoju działalności gospodarczej, istnieje konieczność utworzenia min. 1 etatu. Czy mogą to być 2 osoby po ½ etatu, czy 1 osoba – 1 etat? Wydaje nam się, że mogą to być 2 osoby po ½ etatu.*

Rozporządzenie wykonawcze nakłada obowiązek utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. W związku z powyższym zatrudnianie 2 osób po ½ etatu spełni w/w wymóg.

28. *Czy jeżeli beneficjent podejmujący działalność gospodarczą chce zakupić w ramach planowanej działalności środek transportu, dotyczy go limit określony w paragrafie 18 ust. 3 rozporządzenia? Według pisma z Departamentu Działań Delegowanych ARIMR (pytanie 20 dokumentu w załączniku) limit kwoty nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji pomniejszonych o koszty ogólne, nie dotyczy działań z zakresu podejmowania działalności gospodarczej. Bardzo prosimy o ostateczną interpretację, ponieważ jest to dla nas istotna kwestia, poruszana przez wielu beneficjentów, planujących podjęcie działalności gospodarczej w ramach PROW 2014-2020.*

Pomoc na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana, jeżeli koszty planowane do poniesienia w ramach operacji mieszczą się w katalogu kosztów, o których mowa w § 17 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego. Zatem nie ma zastosowania ograniczenie określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego odnoszące się do ustalania wysokości kosztów środka transportu.

29. *Dodatkowo prosimy też o informację, czy na pewno nie można za pieniądze z dotacji kupić samochodu używanego? Czy nie można kupić samochodu cztero- lub pięcioosobowego? (Beneficjent chciałby oferować również usługi mobilne – działalność np. szkoły językowej, tłumacza lub usługi kosmetyczne).*

W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 nie ma możliwości wsparcia zakupu używanych rzeczy, z wyjątkiem rzeczy objętych operacjami dot. zachowania dziedzictwa.

30. *Beneficjent w ramach podejmowanej działalności gospodarczej chciałby przy budowanych domkach agroturystycznych wybudować także przydomową oczyszczalnię ścieków. Czy taka oczyszczalnia stanowi koszt kwalifikowany dla beneficjenta?*

Dodatkowo, jeżeli byłby to koszt kwalifikowany, ale beneficjent chciałby podłączyć do oczyszczalni zarówno domki agroturystyczne (stanowiące przedmiot działalności gospodarczej) jak i swój prywatny dom, jak powinien dokonać podziału kosztu? Czy takie rozwiązanie jest w ogóle możliwe?

Za koszt kwalifikowalny, uznaje się zakup robót budowlanych służących realizacji operacji. Niemniej jednak roboty budowlane będą uznane za kwalifikowalne w sytuacji gdy ich zakup będzie uzasadniony zakresem rzeczowym operacji, niezbędny do osiągnięcia jej celu, racjonalny, a biznesplan będzie potwierdzał, że operacja jest ekonomicznie uzasadniona. Ostateczna decyzja będzie opierała się na weryfikacji zgodności operacji pod względem spełnienia wszystkich warunków określonych przepisami rozporządzenia wykonawczego, np. czy wnioskodawca może ubiegać się o przyznanie pomocy, czy przedmiot operacji nie jest wykluczony z otrzymania pomocy itd. Jeśli chodzi o drugą część pytania dotyczącą podłączenia przydomowej oczyszczalni ścieków do domu prywatnego, nie będzie to uznane za koszt kwalifikowalny.

- 31 *Beneficjent pragnący ubiegać się o wsparcie na podejmowanie działalności gospodarczej, chciałby oferować usługi budowlane. Czy może świadczyć usługi z zakresu prowadzonej działalności dla klientów także poza granicami kraju?*

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym pomoc na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana, jeżeli operacja zakłada podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i jej wykonywanie do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej oraz zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. W związku z powyższym choć rozporządzenie wykonawcze nie wprowadza ograniczeń w odniesieniu do miejsca wykonywania działalności, należy przeanalizować warunki jakie trzeba spełnić zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego, aby świadcząc usługi poza granicami kraju podlegać przepisom z zakresu ubezpieczenia społecznego obowiązującym w Polsce. Ponadto przypominam o obowiązku wynikającym z umowy o przyznaniu pomocy, tj. o osiągnięciu co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy.

- 32 *Czy możliwe jest złożenie wniosku o przyznanie pomocy przez osobę upoważnioną do tego? Czy ewentualne upoważnienie musi być notarialne? Chodzi o osobiste złożenie wniosku w LGD - czy musi to być wnioskodawca czy może wniosek za beneficjenta złożyć ktoś inny, np. członek rodziny, bo beneficjent wyjechał/jest w szpitalu i nie przewidywał takiej sytuacji?*

Kwestia „kto składa wniosek o przyznanie pomocy”, została uregulowana w *Instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie pomocy*.

- 33 *Czy wkład rzeczowy stosuje się do wszystkich zakresów pomocy przewidzianych w rozporządzeniu?*

Zgodnie z przepisami rozporządzenia pomoc na operację w zakresie innym niż podejmowanie działalności gospodarczej jest przyznawana w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych określonych w § 17 rozporządzenia, zgodnie z którymi do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także wartość wkładu rzeczowego (§ 17 ust. 2 i 3 rozporządzenia), o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego nr 1303/2013.

- 34 *Jak dzielimy limit przyznanych środków w odniesieniu do spółki cywilnej?*

W zgodnie z § 15 ust. 5a rozporządzenia wykonawczego w przypadku wspólnej realizacji operacji albo realizacji operacji w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach limitu, o którym mowa w ust. 1 i 2, przez każdy z podmiotów realizujących tę operację wysokość limitu pomocy na beneficjenta jest pomniejszana każdemu podmiotowi o jednakową kwotę stanowiącą iloraz kwoty pomocy przyznanej na operację oraz liczby podmiotów realizujących tę operację.

- 35 *Czy jest jakiś wymagany okres zatrudnienia nowego pracownika w przypadku zwolnienia się poprzedniego? Ponieważ tworzymy średniorocznie jedno miejsce pracy, co w przypadku, gdy zatrudniony zwolni się a my przez jakiś czas nie będziemy mogli znaleźć zastępcy – czy musimy*

zatrudnić w kolejnym miesiącu 2 pracowników czy też jest przewidywany jakiś okres niezatrudnienia pracownika bez konsekwencji dla beneficjenta?

Jednym ze zobowiązań umownych Beneficjenta jest konieczność utworzenia, najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność drugiej transzy pomocy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co najmniej miejsc pracy. Za osiągnięcie wskaźników realizacji celu operacji uznaje się ich realizację z dopuszczalnym 5% odchyleniem. Nieutrzymanie utworzonych miejsc pracy przez okres, w którym Beneficjent był zobowiązany do ich utrzymania, skutkuje zwrotem 100% wypłaconej kwoty pomocy.

- 36 *Czy na etapie oceny wniosków LGD bada okres zarejestrowania beneficjenta w Powiatowym Urzędzie Pracy?*

Zalecane jest zapoznanie się z opracowanymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wytycznymi nr 2/1/2016 w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

- 37 *Czy w przypadku rozwoju działalności gospodarczej jeśli jest mowa o posiadaniu zasobów odpowiednich do przedmiotu operacji można tu mówić o zasobach ludzkich – pracownik z odpowiednimi kwalifikacjami?*

Analizując zadane pytanie, można domniemywać, iż dotyczy ono biznesplanu. W tabeli 2.2 „Posiadane zasoby, które będą wykorzystywane do prowadzonej działalności gospodarczej”, należy wyszczególnić majątek, który jest własnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub będzie używany (grunty, budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu, wartości niematerialne i prawne. Natomiast w tabeli 2.1 „Potencjał, wykształcenie i doświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy”, należy wyszczególnić zasoby ludzkie.

- 38 *Czy możliwy jest poręczyciel do rozpoczęcia działalności gospodarczej?*

Na tak postawione pytanie SW nie może odpowiedzieć. Pytanie jest ogólne i nie zawiera informacji jakiego poręczenia dotyczy. Pytania powinny być bardziej doprecyzowane.

- 39 *Czy można zakupić traktor z przyczepką? Do działalności pozarolniczej, np. rozwijanie działalności budowlanej – zakup będzie służył do wywozu gruzu lub ziemi z terenu budowy.*

Za koszt kwalifikowalny, co do zasady można uznać zakup traktora z przyczepką służących rozwijaniu działalności pozarolniczej. Niemniej jednak w/w elementy będą uznane za kwalifikowalne w sytuacji gdy ich zakup będzie uzasadniony zakresem rzeczowym operacji, niezbędny do osiągnięcia jej celu, racjonalny, a biznesplan będzie potwierdzał, że operacja jest ekonomicznie uzasadniona. Ostateczny status/kategoria pojazdu będzie potwierdzona na podstawie dowodu rejestracyjnego, zawierającego odpowiednie informacje.

- 40 *Czy członkowie rodziny jako osoby współpracujące (kod 05.11) beneficjenta (małżonek, dzieci, rodzice, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione, macocha, ojczym) mogą być ubezpieczeni w ramach prowadzonej przez niego działalności? I czy będą oni spełniać warunek samozatrudnienia lub zatrudnienia pracownika?*

Poniżej przedstawiam najnowsze stanowisko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uzgodnione z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które jest zmianą dotychczas stosowanych rozwiązań oraz informacji zawartych w Instrukcjach wypełniania wniosków o przyznanie pomocy. Zgodnie z informacją ARiMR, zasady w tym zakresie zostaną doprecyzowane w instrukcjach wniosków.

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych definiuje osobę współpracującą i do tej definicji zalicza członka rodziny, bez względu na to, czy współpracuje on w działalności na podstawie umowy o pracę, czy też pomaga nieodpłatnie. „Niemniej jednak w § 5 ust. 1 pkt 2 lit b oraz w § 7 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia mowa jest o osobie, dla której zostanie utworzone miejsce pracy i która zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę, nie zaś o pracowniku. Ponadto, nie istnieje norma prawna, która zabraniałaby nawiązywania stosunku pracy między osobami bliskimi, a także biorąc pod uwagę zasadę równości obywateli wobec prawa, należy uznać, że strony tego stosunku mają wolny wybór w tym zakresie. Wyłącznie od ich woli zależy, czy zostanie zawarta umowa o pracę. Dlatego też należy uznać, iż jeżeli prowadzący działalność gospodarczą zawrze z osobą współpracującą umowę o pracę, wówczas nastąpi spełnienie warunków przyznania pomocy w zakresie utworzenia miejsca pracy. Wobec powyższego, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, przy obliczaniu średniej arytmetycznej stanu zatrudnienia może wliczać osobę współpracującą (zatrudniona na podstawie umowy o pracę).”

41 Czy zakup reklamy w Internecie będzie stanowił koszt kwalifikowalny?

W § 17 rozporządzenia wykonawczego ujęto katalog kosztów kwalifikowalnych, który nie obejmuje kosztów bieżących. Stosownie do art. 61 rozporządzenia 1305/2013 kosztami bieżącymi są: koszty operacyjne; koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z kształtowaniem wizerunku, koszty finansowe lub koszty związane z tworzeniem sieci kontaktów.

42 Czy zakup gadżetów promocyjnych stanowi koszt kwalifikowalny?

W § 17 rozporządzenia wykonawczego ujęto katalog kosztów kwalifikowalnych, który nie obejmuje kosztów bieżących. Stosownie do art. 61 rozporządzenia 1305/2013 kosztami bieżącymi są: koszty operacyjne; koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z kształtowaniem wizerunku, koszty finansowe lub koszty związane z tworzeniem sieci kontaktów.

43 Czy jest możliwość uznania za koszt kwalifikowalny faktury za wynajem lub za usługę księgową za okres roczny wystawionej do płatności z góry? Okres realizacji operacji będzie mniejszy niż okres umowy.

W w/w pytaniu nie wskazano jakiego zakresu operacji dotyczy wątpliwość. Co do zasady na etapie wniosku o płatność przedkładane są dokumenty księgowe za usługi już zrealizowane, a sam wniosek o płatność (ostateczną) jest składany już po zrealizowaniu zakresu rzeczowego np. faktura za najem Sali na potrzeby szkolenia.

W tym miejscu należy podkreślić fakt, że § 17 rozporządzenia wykonawczego nie obejmuje kosztów bieżących. Stosownie do art. 61 rozporządzenia 1305/2013 kosztami bieżącymi są: koszty operacyjne; koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z kształtowaniem wizerunku, koszty finansowe lub koszty związane z tworzeniem sieci kontaktów. Koszty związane z najmem, dzierżawą maszyn, wyposażenia lub nieruchomości ponoszone w ramach prowadzonej działalności gospodarczej np. koszty wynajmu powierzchni biurowej stanowią koszty bieżącego utrzymania przedsiębiorstwa (koszty operacyjne), a więc nie mogą stanowić

kosztów kwalifikowalnych. Podobnie usługa księgowa, która związana jest z bieżącą działalnością przedsiębiorstwa nie może być kosztem kwalifikowalnym.

- 44 *Jakie konsekwencje przewiduje się w przypadku niedostosowania się do biznesplanu i braku zakupu jakiegoś przedmiotu, usługi, bądź przewidzianego środka trwałego?*

Zgodnie z projektem umowy możliwa jest zmiana biznesplanu w trakcie realizacji operacji. Zmiana biznesplanu, jest dopuszczalna, jeżeli nie wpłynie na osiągnięcie celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w umowie przyznania pomocy oraz osiągnięcie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług.

- 45 *Czy w ramach utworzenia miejsca pracy można zatrudnić kogoś, kto pracuje już na etat?*

Rozporządzenie wykonawcze nie wprowadza ograniczenia w powyższym zakresie. Niemniej jednak należy postawić sobie pytanie czy zatrudnienie osoby pracującej już na etat przyczyni się do realizacji celów działania Leader, m.in. dywersyfikacji źródeł dochodów w szczególności rolników i osób długotrwale pozostających bez pracy. W każdym LSR LGD musiało przedstawić sposób podejścia do grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy – osoby bezrobotne. Wśród członków tej grupy nie ma osób zatrudnionych na etat, należy więc wziąć w kryteriach wyboru operacji pod uwagę wskaźniki jakie LGD ma do osiągnięcia, a wśród nich jest realizacja operacji przez przedstawicieli grup defaworyzowanych.

- 46 *Czy beneficjent będący na pomniejszonym KRUS (dobrowolny płatnik KRUS) może składać wniosek na działania w ramach PROW 2014-2020? Zarówno podejmowanie jak i rozwój działalności gospodarczej.*

Zgodnie z § 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z późn. zm., podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w zakresie podejmowania działalności gospodarczej nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów.

W przypadku operacji polegającej na rozwijaniu działalności gospodarczej, pomoc jest przyznawana, jeżeli zostaną spełnione warunki określone w § 7 ww. rozporządzenia. W świetle przywołanego powyżej rozporządzenia, nie ma ograniczenia w możliwości ubiegania się o wsparcie na rozwój działalności gospodarczej przez podmiot, który podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników.

- 47 *Czy zmianę oraz poszukiwanie pracownika należy zgłaszać w UM?*

Po podpisaniu umowy o przyznanie pomocy zgodnie z jej postanowieniami, Beneficjent zobowiązany jest do niezwłocznego informowania Zarządu Województwa o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie i aktach prawnych wymienionych w § 1 umowy.

- 48 *Prosimy o doprecyzowanie pojęcia „Zakup usług”, wymienionego w paragrafie 17 Rozporządzenia.*

Brak jest zamkniętego katalogu kosztów kwalifikowalnych ujętych w § 17 ust. 1 pkt 2. Niemniej jednak, należy mieć na względzie, że aby dany koszt mógł zostać uznany za kwalifikowalny musi być uzasadniony zakresem rzeczowym operacji, niezbędny do osiągnięcia jej celu, racjonalny.

- 49 *Prosimy o doprecyzowanie pojęcia „Zakup rzeczy innych niż w wymienione w punktach 5 i 6, w tym materiałów”.*

Brak jest zamkniętego katalogu kosztów kwalifikowalnych ujętych w § 17 ust. 1 pkt 7. Niemniej jednak, należy mieć na względzie, że aby dany koszt mógł zostać uznany za kwalifikowalny musi być uzasadniony zakresem rzeczowym operacji, niezbędny do osiągnięcia jej celu, racjonalny.

- 50 *Jeżeli mowa w rozporządzeniu o „dotychczas przyznanej pomocy na operację w tym zakresie”, to chodzi o pomoc przyznaną tylko z PROW 2014-2020 na taką samą operację, czy również o inne źródła finansowania (np. PROW 2007-2013, inne programy unijne, dotacje z urzędu pracy)? Na przykład: jeżeli beneficjent otrzymał pomoc w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Działania 6.2, na rozpoczęcie działalności gospodarczej i zamknął ją w 2011 roku, to czy może w PROW 2014-2020 ubiegać się o dofinansowanie na operację podjęcia działalności gospodarczej?*

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 lit. b Rozporządzenia MRiRW z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” pomoc na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit a przyznaje się jeżeli podmiot ubiegający się o jej przyznanie w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operacje w tym zakresie.

- 51 *Czy działalność z kodem PKD 01.49.Z: Chów i hodowla pozostałych zwierząt (chów i hodowlę pszczoł; produkcję miodu i wosku pszczelego oraz pozostałych produktów pszczelich), niewymieniony w paragrafie 8 Rozporządzenia, może być prowadzona w ramach operacji podejmowania lub rozwoju działalności gospodarczej?*

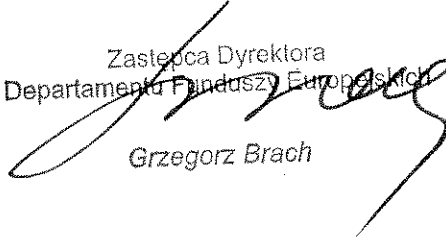
Zgodnie z zapisami Rozporządzenia MRiRW z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, pomoc na operacje z zakresu podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana, jeżeli operacja m. in. zakłada podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015.poz.584 z późn.zm.). Analogicznie pomoc na operacje w zakresie rozwijania działalności jest przyznawana, jeżeli podmiot ubiegający się o jej przyznanie wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r o swobodzie działalności gospodarczej. W związku z faktem, iż działalność z kodem PKD 01.49.Z, należy do Sekcji A - ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO i nie podlega ustawie o swobodzie działalności, nie może być przedmiotem wsparcia w ramach ww. działań.

- 52 Czy jeżeli w ramach planowanej podejmowanej działalności gospodarczej beneficjent chce założyć szkołę piłkarską, może zaliczyć do kosztów kwalifikowalnych koszty zakupu strojów piłkarskich na mecze i treningi dla dzieci?

Powyższe pytanie nie jest wystarczająco uszczegółowiane, gdyż nie wiadomo czy niniejszy koszt będzie stanowił wydatek, który wnioskodawca poniesie, w ramach przygotowań do rozpoczęcia działalności czy może będą to już koszty bieżące związane z jej prowadzeniem lub koszty reklamy.

W § 17 rozporządzenia wykonawczego ujęto katalog kosztów kwalifikowalnych, który nie obejmuje kosztów bieżących. Stosownie do art. 61 rozporządzenia 1305/2013 kosztami bieżącymi są: koszty operacyjne; koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z kształtowaniem wizerunku, koszty finansowe lub koszty związane z tworzeniem sieci kontaktów. Wobec powyższego kluczowe jest określenie z jakiego rodzaju kosztami związany jest zakup strojów piłkarskich. Z uwagi na fakt, że stroje będą wykorzystywane w bieżącej działalności, a także co jakiś czas wymieniane na nowe częściowo potwierdza fakt, że co do zasady są to koszty bieżące.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Funduszy Europejskich

Grzegorz Brach